

Natuuronderzoek Kooypunt fase 3

Den Helder

projectnummer 11.576

Opdrachtgever: Gemeente Den Helder
Mevrouw Ing. T. Rademakers
Postbus 35
1780 AA Den Helder

Versienummer: 11.576_R_001.03

Datum: Januari 2012

Auteur: Ing. J.J.W.M. Buiks

Controle: Ing. G. Kalkman Paraaf: _____

Inhoudsopgave

	pagina
1 Samenvatting	3
2 Aanleiding, achtergrond en doel van dit rapport	4
2.1 Aanleiding	4
2.2 Doel.....	4
2.2.1 Uitgangspunten.....	4
3 Plangebied en gebiedskenmerken	5
3.1 Plangebied.....	5
3.2 Relevante wet- en regelgeving.....	6
3.2.1 Gebiedsbescherming	6
3.2.2 Soortbescherming.....	7
3.3 Voorgenomen activiteit.....	8
3.4 Verantwoordelijke partij.....	8
4 Natuurwaarden inventarisatie	9
4.1 Onderzoeksmethode- en periode	9
4.2 Resultaten soortbescherming.....	10
4.2.1 Resultaten flora.....	10
4.2.2 Resultaten fauna.....	10
4.3 Resultaten gebiedsbescherming	12
5 Conclusies, aanbevelingen en ontheffingsprocedure.....	13

Bijlagen

- 1 Implicaties van de Habitat- en Vogelrichtlijn en de Flora en faunawet
- 2 Curriculum Vitae van de veldmedewerker

1 Samenvatting

In opdracht van Gemeente Den Helder heeft adviesbureau BK op de beoogde uitbreidingslocatie van het industrieterrein 'Kooypunt' te Den Helder, een natuuronderzoek uitgevoerd.

Op 11 januari 2012 heeft een veldbezoek aan bovengenoemde locatie plaatsgevonden. Op de locatie is gekeken naar aanwezige of mogelijk voorkomen van beschermde flora en fauna.

Dit rapport heeft de navolgende zaken in kaart gebracht:

1. Zijn er beschermde dieren en plantensoorten momenteel in het plangebied aanwezig of te verwachten?
2. Zo ja, leidt het realiseren van het plan of de uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met de Flora- en faunawet of de Natuurbeschermingswet?
3. Kan het plan of kunnen de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden dat dergelijke strijdige handelingen niet gepleegd worden en eventuele negatieve effecten op de natuurwaarden zoveel mogelijk worden beperkt?

Het doorlopen van het stappenschema in het kader van de Flora- en faunawet (zie bijlage 1) leidt tot de volgende conclusies:

1. Ja. Er zijn beschermde plant- en diersoorten in het gebied aanwezig en te verwachten.
2. Nee. De uitvoering van geplande werkzaamheden leidt niet tot handelingen die strijdig zijn met de Flora- en faunawet, mits ze worden uitgevoerd zoals aanbevolen bij punt 3. Daarnaast is voor een aantal soort(groepen) nader onderzoek gewenst om met zekerheid te kunnen zeggen dat de uitvoering van geplande werkzaamheden geen negatieve effecten heeft op deze soorten, zie hoofdstuk 5.
Toetsing aan Natuurbeschermingswetgeving leidt tot de volgende conclusie: Afhankelijk van de plannen of de te vestigen bedrijven (in verband met de milieubelasting zoals geluid-, lichthinder enzovoorts) moet nader worden bepaald of een verdere toetsing aan het Natura 2000 gebied de Waddenzee noodzakelijk is.
3. Ja. Door middel van een goede planning en door het nemen van mitigerende (of compenserende) maatregelen, zoals in hoofdstuk 5 is aanbevolen, kunnen de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden, zodat de verstoring van (beschermde) flora en fauna geminimaliseerd wordt. Echter kunnen veranderingen in de situatie binnen het plangebied of in de planvorming en de resultaten van aanvullend onderzoek leiden tot andere inzichten en daarmee tot wijziging van deze conclusies. Ook is het mogelijk kunnen gedurende het planproces of tijdens de uitvoering zich nieuwe soorten gaan vestigen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de initiatiefnemer.

Aanvullende veldonderzoek zal plaats vinden in het voorjaar 2012 naar het al dan niet voorkomen van de rugstreeppad, orchideeën en vissen. Ook zal (nogmaals) het gebied onderzocht worden op de aanwezigheid van broedgevallen en vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten.

2 Aanleiding, achtergrond en doel van dit rapport

2.1 Aanleiding

Gemeente Den Helder is voornemens om het huidige bedrijventerrein Kooypunt verder uit breiden (fase 3). Het is de planning om in 2013 te beginnen met de ophoging van fase 3. Als onderdeel van de voorbereidende werkzaamheden van het bestemmingsplan is inzicht vereist in de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten en de effecten van de ingrepen op deze soorten.

2.2 Doel

Het doel van dit rapport is antwoord te geven op de centrale vraag:

Wordt bij de geplande werkzaamheden voldoende rekening gehouden met de belangen (zoals vermeld in de Flora- en faunawet) van mogelijk aanwezige beschermde dier- en plantensoorten. En wel in die mate, dat geen wettelijke verbodsbepalingen overtreden worden.

Deze centrale vraag wordt beantwoord door antwoord te geven op de volgende deelvragen:

- Zijn er binnen het plangebied beschermde dier- en plantensoorten aangetroffen en/of zijn deze te verwachten?
- Zijn er door de planuitvoering negatieve effecten op de mogelijk aanwezige beschermde soorten te verwachten?
- Zijn er voorstellen te doen die eventuele negatieve effecten op de natuurwaarden zoveel mogelijk beperken?

Met het doorlopen van het afwegingskader van de Flora- en faunawet kunnen de bovengestelde vragen beantwoord worden.

2.2.1 Uitgangspunten

Voor deze quickscan is de informatie vanuit onderstaande documenten als uitgangsmateriaal gehanteerd:

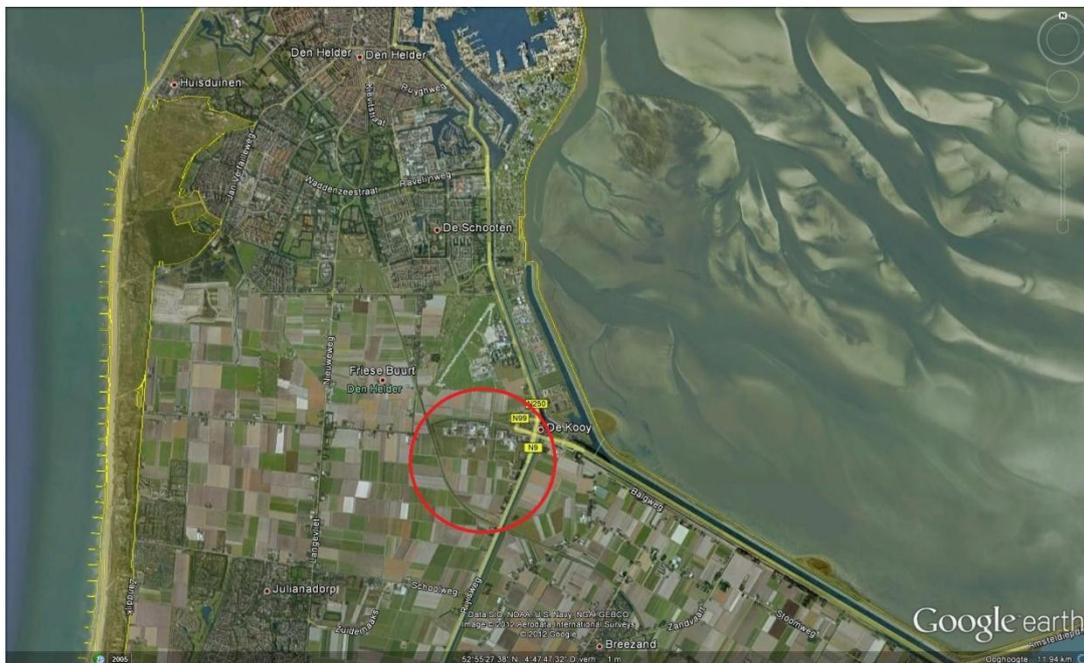
- Offerteaanvraag + bijlagen
- Beoordeling van de fysieke maatregelen
- Literatuuronderzoek januari 2012
- Veldonderzoek 11 januari 2012.

3 Plangebied en gebiedskenmerken

3.1 Plangebied

Het plangebied is gelegen ten zuiden van Den Helder, aan het kruispunt van de N99 met de N9 en de N250.

Het plangebied bestaat uit een deels nog agrarisch gebied, een industrieterrein in aanbouw, enkele braakliggende terreinen, het kruispunt en het buurtschap De Kooy aan het Noordhollands Kanaal. Het industrieterrein is voor een deel al in gebruik, deels in aanbouw en ligt deels nog braak. Het aangrenzende agrarische gebied, ten zuiden van het industrieterrein, is in intensief agrarisch gebruik en bestaat uit akker- en bollenland en worden doorkruist door smalle, ondiepe sloten. Ander watergangen in het gebied bestaan uit vrij recent gegraven wateren ten behoeve van de regenwateropvang en -afvoer van de wegen en het industrieterrein.

Afbeelding 3.1 Ligging plangebied in zijn omgeving (bron: google earth)

Afbeelding 3.2 *Onderzoeksgebied*

3.2 Relevante wet- en regelgeving

De regelgeving gericht op natuurbescherming is onder te verdelen in gebiedsbescherming en soortbescherming. Er is regelgeving op internationaal, Europees, nationaal en regionaal niveau. Hieronder wordt de meest relevante wet- en regelgeving voor het plangebied genoemd.

3.2.1 Gebiedsbescherming

Door waardevolle en mooie natuurgebieden te beschermen kunnen zeldzame dier- en plantensoorten in Nederland beter overleven. In het kader van de Europese (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) en Nationale (Natuurbeschermingswet) richtlijnen zijn in Nederland gebieden aangewezen die een hogere wettelijke bescherming kennen (zie www.rijksoverheid.nl).

De Vogelrichtlijn is gericht op het beschermen van de in het wild levende vogelsoorten en op de instandhouding van de habitat die het leefmilieu voor deze soorten vormen. De Habitatrichtlijn is gericht op het in stand houden van natuurlijke en halfnatuurlijke habitat en de bescherming van wilde flora en fauna, anders dan vogels.

In de Natuurbeschermingswet is een algemene zorgplicht opgenomen. Deze houdt in dat iedereen verplicht is schade aan de waarden van beschermde gebieden te voorkomen. Dat betekent dat mogelijke schade actief voorkomen, beperkt of verzacht moet worden. Voor

onvermijdelijke schade is men vervolgens verplicht een vergunning of ontheffing aan te vragen. Door middel van een toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 kan worden bepaald of schade kan optreden bij het uitvoeren van de voorgenomen plannen.

Er kan onder andere sprake zijn van dat een gebied (deels) binnen een Ecologische Hoofdstructuur (EHS), Beschermd Natuurmonument, Wetland, Nationaal Park, Nationaal Landschap of Natura 2000 valt.

3.2.2 Soortbescherming

Naast de gebiedsbescherming is de soortbescherming van belang. De bescherming van soorten die uitgaat van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, is volledig geïmplementeerd in de Nederlandse Flora- en faunawet. Op grond van de Flora- en faunawet gelden algemene verboden tot het verwijderen van groeiplaatsen van beschermde plantensoorten en het beschadigen of verstoren van voortplanting-, vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten. Voor activiteiten, zoals woningbouw, die een bedreiging kunnen vormen voor deze zwaarder beschermde soorten, dient ontheffing te worden aangevraagd indien deze voorkomen.

Samengevat kan worden gesteld dat er in de Flora- en faunawet ten aanzien van de soortbescherming een aantal categorieën zijn te onderscheiden.

- Tabel 1 voor algemene soorten waarvoor een algemene vrijstellingsregeling geldt (sinds 1 januari 2005) (artikel 16 Flora- en faunawet). Het gaat dan om de algemene zoogdieren, amfibieën, e.d. Genoemd kunnen worden mol, veldmuis, aardmuis, groene kikker, gewone pad, bruine kikker, zwanenbloem e.d.
- Tabel 2 soorten (lichte toetsing) van soorten waarvoor wel een ontheffing in het kader van artikel 16 moet worden aangevraagd, maar waarbij aan minder zware criteria wordt getoetst.
- Tabel 3 soorten (zware toetsing) van Bijlage IV-soorten uit de Habitatrichtlijn, aangevuld met de bedreigde en ernstig bedreigde soorten uit de Rode Lijst (één vermeld in de Flora- en faunawet). Voor deze categorie blijft artikel 75 van de Flora- en faunawet ongewijzigd van kracht.
- Vogels algemeen.
- Vogels met een vaste verblijfplaats.

De vraag of de ontheffing of een 'verklaring van geen bedenkingen' kan worden verleend zal worden beoordeeld door het Ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie (EL&I). Dit dient plaats te vinden op grond van het afwegingskader zoals geschetst in de Flora- en faunawet. De zorgplicht blijft onverminderd gelden. Indien men in het bezit is van een door het voormalige Ministerie van EL&I (voormalige Ministerie van LNV) goedgekeurde gedragscode hoeft ook voor de soorten die onder het minder zware beschermingsregime (tabel 2) vallen geen ontheffing aangevraagd te worden. De verwachting is dat de gemeente Den Helder medio 2012 beschikt over een goedgekeurde gedragscode.

Zorgplicht

Een belangrijke bepaling in de Flora en faunawet is de zorgplicht in artikel 2, die stelt "dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken".

3.3 Voorgenomen activiteit

Gemeente Den Helder is voornemens om het huidige bedrijventerrein verder uit breiden (fase 3). Fase 1 en 2 zijn reeds aangelegd. Voor fase 3 moet een bestemmingsplanwijziging plaatsvinden. Het is de planning om in 2013 te beginnen met de ophoging van fase 3.

Het plangebied wordt bouwrijp gemaakt en er worden benodigde maatregelen getroffen om het terrein geschikt te maken als bedrijventerrein, waarbij onder andere watergangen worden gedempt.

3.4 Verantwoordelijke partij

De verantwoordelijke partij voor de uitvoering is gemeente Den Helder. Mevrouw Ing. T. Rademakers is namens de Gemeente Den Helder gemachtigd de (eventuele) ontheffingsaanvraag op de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet in te dienen.

4 Natuurwaarden inventarisatie

Informatie over het voorkomen van soorten in en rond het projectgebied is de basis voor de beoordeling van ecologische effecten van een bouwplan of andere ruimtelijk ingreep. Hieronder staat een korte beschrijving van de voorkomende flora en fauna van het plangebied en de directe omgeving.

4.1 Onderzoeksmethode- en periode

Voorafgaand aan het veldonderzoek heeft een literatuuronderzoek plaatsgevonden, waarbij onder andere relevante verspreidingskaarten en onderzoeksrapporten zijn geraadpleegd. Op 11 Januari 2012 heeft een veldonderzoek plaatsgevonden aan de hiervoor beschreven locatie. Het onderzoek heeft zich met name gericht op het voorkomen of mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten op of rondom het onderzoeksgebied. Tevens is aanvullend onderzoek gedaan naar het voorkomen van beschermde vissoorten.

Klimatologie				
Daggegevens van het weer in Nederland				
Kies station, jaar, maand, dag en druk vervolgens op de knop "toon"				
De Kooy sinds 01/01/1906 2012 januari 11 toon				
Het weer op woensdag 11 januari 2012 te De Kooy				
Temperatuur		Normaal	Neerslag	
Gemiddelde	8.3 °C	3.8 °C	Hoeveelheid	0.8 mm
Maximum	9.2 °C	5.7 °C	Duur	1.5 uur
Minimum	7.8 °C	1.6 °C		
Zon, bewolking & zicht			Wind	
Duur zonneschijn	0.9 uur		Gemiddelde snelheid	6.3 m/s = 4 Bft
Rel. zonneschijnduur	11 %	25 %	Maximale uurgemiddelde snelheid	8.0 m/s = 5 Bft
Gem. bedekkingsgraad	8 octa's		Maximale stoot	12.0 m/s
	Geheel bewolkt		Overheersende richting	245 ° = WZW
Minimaal zicht	5.0 km			
Relatieve luchtvochtigheid			Luchtdruk	
Gemiddelde	94 %	88 %	Gemiddelde luchtdruk	1029.2 hPa

Het onderzoek is uitgevoerd in de winterperiode (op verzoek van de opdrachtgever). De temperatuur was vrijwel geheel december 2011 en januari 2012 relatief hoog, waardoor ook de watertemperatuur relatief hoog was. Het vissenonderzoek geeft hierdoor toch een representatief beeld van de voorkomende soorten. Temeer doordat ook het schepnet door de aanwezige baggerlaag gehaald wordt. Niet uitgesloten kan worden dat sommige vissoorten zich naar diepere waterpartijen hebben begeven. In een aanvullende voorjaarsronde wordt dit onderzoek dan ook nogmaals uitgevoerd.

Voor het vaststellen van beschermde vissoorten wordt gebruik gemaakt van een RAVON-schepnet. Door het schepnet tot aan de overzijde van de sloot in het water te steken en met grote snelheid naar binnen te halen, wordt de aldaar aanwezig flora en fauna opgevangen. Op de oever wordt de inhoud van het schepnet nagegaan op de aanwezigheid van in de Flora- en faunawet beschermde soorten.

De aanwezige bomen/bosjes zijn tevens onderzocht op de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten. Uiteraard zijn tijdens de veldronde ook eventuele waarnemingen van andere binnen de Flora- en faunawet beschermde soorten meegenomen met deze verslaglegging en effectenbeoordeling. Het Curriculum Vitae van de veldmedewerker is opgenomen in bijlage 2.

4.2 Resultaten soortbescherming

4.2.1 Resultaten flora

Beschermde plantensoorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Echter is het veldbezoek uitgevoerd in de winterperiode, zodat eventueel beschermde soorten niet kunnen waargenomen. Gezien de ligging en aard van het terrein is het mogelijk dat algemeen voorkomende soorten als zwanenbloem voorkomen in de slootkanten. Tevens is het mogelijk dat op de braakliggende terreinen, gezien de huidige terreintypen, beschermde soorten zoals rietorchis (tabel2 van de flora- en faunawet) kunnen voorkomen.

Figuur 4.1: Rietorchis

4.2.2 Resultaten fauna

Met betrekking tot vogels zijn binnen het plangebied naast de algemeen voorkomende soorten zwarte kraai, kauw, ekster, merel, koolmees, wilde eend, meerkoet, knobbelzwaan, nijlgans, houtduif, spreeuw en kokmeeuw enkele overwinterende en doortrekkende vogels waargenomen zoals blauwe kiekendief, keep, veldleeuwerik en kuifeend. Vogelsoorten met een jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats of mogelijke/potentiële nestlocaties zijn niet aangetroffen. Binnen het plangebied zijn bijvoorbeeld enkele oudere coniferen aanwezig, deze zijn nagelopen op de aanwezigheid van (rans)julen of sporen daarvan (braakballen). Deze zijn niet waargenomen. Verder is het echter wel mogelijk dat de huizen in het buurtschap De Kooy en enkele oudere woonhuizen/boerderijen binnen het plangebied, nestgelegenheid vormen voor huismus en gierzwaluw. Dit zijn beiden vogelsoorten met een jaarrond beschermde nest- of verblijfslocatie. Aanvullend literatuuronderzoek en informatie via de site 'waarnemingen.nl' bevestigen bovenstaande informatie. In de komende voorjaarsronde wordt naast vissenonderzoek, onderzoek naar het voorkomen van de rugstreeppad ook de vogelronde nogmaals uitgevoerd.

Figuur 4.2: Jaarrond verblijvende vogels

Tijdens het vissenonderzoek zijn naast uitsluitend de algemeen voorkomende vissoorten tien-doornige stekelbaars, driedoornige stekelbaars en zeelt aangetroffen. Als bijvangst zijn ook zoetwaterinsecten aangetroffen zoals libellenlarven, zoetwaterslakken, bootsmannetjes en andere algemene zoetwaterkevertjes.

Figuur 4.3: Stekelbaars, zeelt(juveniel) en bootsmannetje

Verder zijn binnen het plangebied enkele algemeen voorkomende amfibieën te verwachten zoals gewone pad en bruine kikker en de strikt beschermde soort rugstreppad. Uit de huidige verspreidingsgegevens (Creemers en van Delft, 2009) blijkt dat de aanwezigheid van rugstreppad bekend is uit het uurhok waarbinnen de planlocatie valt. Ook uit diverse andere onderzoeken (verspreidingsatlas en Van der Goes & Groot) blijkt dat de rugstreppad te verwachten is in (de nabije omgeving van) het plangebied. Gezien de huidige terreintypen, landbouwgrond en braakliggende terreinen op zandgrond (kale zandige bodems als landhabitat) en de aanwezigheid van visarme waterelementen en kleine ondiepe sloten als voortplantingsplaats, kan worden verwacht dat rugstreppad voorkomt binnen het plangebied.

Figuur 4.4: Rugstreppad

Voor de soortgroep vleermuizen is het plangebied nauwelijks geschikt als vliegroute of foerageergebied. Lijnvormige (groen)structuren en andere opgaande groenelementen ontbreken grotendeels binnen het plangebied. Wel is het de verwachting dat het Noordhollandskanaal wordt gebruikt als foerageergebied en/of vliegroute van water- en/of meervleermuis. Potentiële verblijfplaatsen zijn, met uitzondering van het buurtschap De Kooy, waarschijnlijk niet aanwezig binnen het plangebied. Het buurtschap bestaat uit relatief oude bebouwing (begin 1900) en kan gezien de ligging aan het kanaal verblijfplaatsen hebben van bijvoorbeeld meervleermuis en gewone dwergvleermuis. Ook is binnen het plangebied, in de zuidwesthoek tegen het spoor, een restant van een bunker aanwezig. Mogelijk dat ook deze bunker dienst doet als verblijfplaats voor vleermuizen, maar is afhankelijk van hoeverre de bunker ondergrondse gangen of ruimten bevat.

Uit literatuuronderzoek blijkt dat tijdens veldinventarisaties in 2008 ter hoogte van een projectgebied aan de andere kant van het Noordhollandskanaal (Van der Goes & Groot) een zestal vleermuissoorten vastgesteld zijn, voornamelijk bij de bebouwingen en boven het kanaal in nabijheid van bruggen, zoals: Watervleermuis, Meervleermuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis.

Figuur 4.5: Rosse vleermuis, watervleermuis en ruige dwergvleermuis

Andere strikt beschermde soorten dan hierboven genoemd zijn niet aangetroffen op de projectlocatie en worden gezien de ligging en aard van het terrein ook niet verwacht. Uiteraard kan worden verwacht dat enkele algemeen voorkomende beschermde soorten zoals huisspitsmuis, veldmuis, egel en wezel, voorkomen binnen het plangebied.

Aangetroffen (strikt) beschermde fauna

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Locatie	Beschermingsniveau Flora en Faunawet
(Sporen van) Mol	Talpa europea	Divers	Tabel 1

4.3 Resultaten gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Ecologische Hoofdstructuur (EHS), Beschermd Natuurmonument, Wetland, Nationaal Park, Nationaal Landschap of Natura 2000 gebied. Ten oosten van het plangebied, op ongeveer 1km afstand, ligt de Waddenzee, welke valt onder Natura 2000, Wetland en EHS.

Gezien de aanwezige terreintypen wordt niet verwacht dat het plangebied een functie heeft (bijvoorbeeld als hoogwatervluchtplaats) voor kwalificerende soorten van het Natura 2000 gebied.

Vanuit het literatuuronderzoek (Witteveen + Bos, www.synbiosys.alterra.nl) kan het volgende gesteld worden: Omdat het plangebied op 1-2 kilometer van het meest nabijgelegen deel, het Balgzand, is gelegen zijn indirecte effecten op de Waddenzee op voorhand niet uit te sluiten.

Een aantal storingsfactoren zullen door de voorgenomen ontwikkelingen niet plaatsvinden doordat de voorgenomen ontwikkeling niet plaatsvindt in het Natura 2000 gebied zelf, zoals oppervlakteverlies, versnippering, verandering stroomsnelheid, overstromingsfrequentie, dynamiek substraat of populatiedynamiek.

Storingsfactoren die mogelijk kunnen voorkomen en een indirect effect kunnen hebben op de Waddenzee zijn:

- *Stikstofeffecten* onder invloed van eventuele vestiging van bedrijven met een omvangrijke uitstoot van N-verbindingen zijn tot op grote afstand (enkele tientallen kilometers) van de bron mogelijk. Ook duinhabitattypen op de Waddeneilanden zouden hierdoor kunnen worden beïnvloed. Mocht vestiging van dergelijke bedrijvigheid aan de orde komen dan dienen de effecten hiervan op Natura 2000-gebieden in de wijde omgeving alsnog te worden onderzocht en beoordeeld. Indien dit tot onaanvaardbare schade zou leiden kunnen op het bedrijventerrein andere, minder stikstofuitstoot veroorzakende bedrijven worden gevestigd. Indien dit het geval zou zijn dienen deze bedrijven op dit aspect beoordeeld te worden. Dit geldt ook voor bedrijven met mogelijke uitstoot van andere typen verontreinigende stoffen.
- *Geluidseffecten* op vogels in de Waddenzee zijn op voorhand niet uit te sluiten. Vooral eventuele bouwwerkzaamheden zoals heien kunnen tot grote afstand (meerdere kilometers) van de bron tot hoge geluidsniveaus leiden. Dit kan leiden tot een tijdelijke (bouwperiode) en - op de schaal van de Waddenzee - lokale verstoring van broedvogels en/of niet-broedvogels. Na de bouwperiode kan een relatief snel herstel worden verwacht omdat geen (blijvende) veranderingen optreden in het ecosysteem. Een permanente toename van geluidsniveaus is mogelijk onder invloed van nieuwe bedrijvigheid en van toename van het verkeer, zowel over de weg als mogelijk ook vanaf vliegveld De Kooy. Verwacht wordt dat toename van verkeerslawaai vanaf wegen door de relatief grote afstand tot het Balgzand hooguit tot marginale effecten op vogels zullen leiden. Extra vliegbewegingen zouden wel een meer substantiële invloed kunnen hebben. Dit is echter sterk afhankelijk het aantal vliegbewegingen, routes, hoogte, etc. en zou nader onderzocht moeten worden als dit zich zou voor kunnen doen, bijvoorbeeld bij de vestiging van nieuwe offshore bedrijven op het nieuwe bedrijventerrein. Geluidseffecten op zeezoogdieren worden niet verwacht omdat er in deze omgeving geen belangrijke rustplaatsen zijn.
- *Verdroging door verlaging grondwaterpeil* zal door de aanleg van het bedrijventerrein naar verwachting alleen lokaal en in geringe mate worden beïnvloed.
- *Optische verstoring* kan toenemen door de toename van verkeer door de uitbreiding van het bedrijventerrein. De omvang van dit effect is naar verwachting gering en lokaal, omdat er voornamelijk gebruik zal worden gemaakt door reeds verstoorte routes.

5 Conclusies, aanbevelingen en ontheffingsprocedure

De Flora- en faunawet is bedoeld om zorgzaam om te gaan met beschermde planten en dieren. Dit geldt zowel tijdens de uitvoering van de werkzaamheden als ten aanzien van het ontwerp. Tevens houdt dit in dat gedurende de werkzaamheden rekening gehouden wordt met de beschermde soorten om schade aan deze soorten te voorkomen of de effecten zoveel mogelijk te beperken.

Tijdens de veldonderzoeken zijn naast de groep van vogels en sporen van mol geen strikt beschermde soorten aangetroffen. Wel zijn er een aantal algemeen voorkomende soorten aangetroffen en aan de hand van dit verkennend onderzoek wordt verder verwacht dat de volgende strikt beschermde soort(groep)en voor kunnen komen:

- Flora (o.a. rietorchis)
- Rugstreepad
- Huismus en gierzwaluw (buurtschap De Kooy en oude(re) woonhuizen/boerderijen)
- Vleermuizen (buurtschap de Kooy, de bunker en het Noordhollands Kanaal)

Algemeen voorkomende soorten zijn niet ontheffing plichtig mits de zorgplicht in acht wordt gehouden.

Vanuit de zorgplicht die de flora- en faunawet oplegt, moeten de negatieve gevolgen van de uitvoering van de werkzaamheden zoveel mogelijk worden verzacht (mitigerende maatregelen).

- Voor alle beschermde inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Flora- en faunawet een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen¹ uitgevoerd mogen worden. Handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren zijn eveneens niet toegestaan. Nestlocaties van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw worden gezien als jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaats. Voor de verstoring van deze verblijfplaatsen en belangrijk leef- of foerageergebied is ook buiten het broedseizoen een ontheffing noodzakelijk. In het plangebied kunnen, afhankelijk van de plannen, mogelijke jaarrond beschermde nestlocaties van huismus en gierzwaluw worden verstoord of verwijderd. Indien de woonhuizen of boerderijen worden afgebroken dient nader onderzoek naar het voorkomen van huismus en gierzwaluw plaats te vinden.
- Met betrekking tot beschermde flora dient nader onderzoek plaats te vinden naar het voorkomen van o.a. strikt beschermde orchideeën binnen het plangebied. Met name de braakliggende delen binnen het plangebied kunnen, gezien het schrale bodemtype, een groeiplaats vormen voor orchideeën.
- Met betrekking tot amfibieën wordt verwacht dat naast de algemeen voorkomende soorten de strikt beschermde rugstreepad voorkomt binnen het plangebied. Het betreft hierbij zowel activiteit van de soort binnen het bestaande industrieterrein, met name aan of in de braakliggende delen, als het aangrenzende agrarische gebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van rugstreepad is dan ook noodzakelijk. Met betrekking tot algemeen voorkomende beschermde amfibieën is in het kader van de zorgplicht aan te bevelen om het dempen en vergraven van watergangen plaats te

---

¹ In het kader van de Flora- en faunawet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Doorgaans gaat het hierbij om de periode van 15 maart t/m 15 juli.

laten vinden wanneer de larven zijn volgroeid (augustus) en voordat de volwassen exemplaren zich ingraven voor de winterslaap (november).

- Met betrekking tot de groep van vleermuizen wordt niet verwacht dat belangrijke vliegroutes of verblijfplaatsen worden verstoord of zullen verdwijnen. Echter zal met name het Noordhollands Kanaal een vliegroute/foerageergebied vormen voor onder andere meer- en/of watervleermuis. Indien ook de oevers van het Noordhollands Kanaal, i.v.m. de verdere ontwikkeling van het industrieterrein, in gebruik worden genomen als laad- en loskade en worden voorzien van verlichting, is nader onderzoek naar het gebruik van het kanaal door meer- en watervleermuis noodzakelijk. Ook bij eventuele ontwikkelingen in het buurtschap De Kooy dient nader onderzoek plaats te vinden naar het voorkomen van (verblijfplaatsen van) vleermuizen.

Andere strikt beschermde soorten, dan hierboven genoemd, worden niet verwacht in het plangebied. Nader onderzoek naar andere soort(groep)en is dan ook niet noodzakelijk. Echter kunnen veranderingen in de situatie binnen het plangebied of in de planvorming altijd leiden tot andere inzichten en daarmee tot wijziging van deze conclusies.

De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de initiatiefnemer. Mogelijk kunnen gedurende het planproces of de werkzaamheden zich nieuwe soorten gaan vestigen. Het is tevens mogelijk dat vlak voor start of tijdens uitvoering van de werkzaamheden broedende vogels worden aangetroffen. Bij constatering van dergelijke beschermde soorten tijdens de werkzaamheden is het alsnog noodzaak om het werk stil te leggen, ontheffing aan te vragen voor deze soort of contact op te nemen met de Algemene Inspectie Dienst.

Met betrekking tot de Natuurbeschermingswet wordt geconcludeerd dat mogelijke effecten van toekomstige bedrijven op het bedrijventerrein Kooypunt met een substantiële uitstoot van geluid, stikstof e.d. in dit stadium niet kunnen worden beoordeeld. Voor dergelijke bedrijven zal te zijner tijd eventueel een zelfstandige passende beoordeling (voortoets) noodzakelijk kunnen blijken. Meer generieke effecten van de uitbreiding op vogels in N2000-gebied Waddenzee als gevolg van geluidbelasting zullen een tijdelijk karakter hebben en/of beperkt van omvang zijn. Effecten van geluidbelasting in de Waddenzee kunnen worden beperkt (mitigerende maatregelen) door inzet van geluidarme technieken (bij bouwactiviteiten), werken in voor vogels minder belangrijke perioden en inzet van geluidwerende middelen.

Literatuurlijst

Digitale bronnen:

- www.ravon.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.vzz.nl
- www.synbiosys.alterra.nl

Literatuur:

- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W., 2009, De amfibieën en reptielen van Nederland – Nederlandse fauna 9, Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004, 501, algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, 2004.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 26 augustus 2009, corr.046, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, Dienst Regelingen, Den Haag.
- Nie H.W. de, 1996, Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen, Media Publishing, Doetinchem.
- Witteveen+Bos, AN4-3-200/dijw/067 definitief d.d. 16 juli 2009, Regionaal Havengebonden bedrijventerrein Kop van Noord-Holland aanvulling MER, Deventer.
- Witteveen+Bos, HEDR36-2 definitief d.d. 14 februari 2011, Structuurvisie Den Helder plan-milieueffectrapportage bijlage V, Deventer.
- Witteveen+Bos, HEDR36-2/strg/015 definitief 02 d.d. 24 november 2011, Structuurvisie Den Helder plan-milieueffectrapportage, Deventer.
- Van der Goes&Groot, 2008, Kooypunt te Anna Paulowna, Onderzoek naar Rustreepad en vleermuizen, Alkmaar.

Colofon

Projectgegevens

Project : Quicksan flora en fauna Kooypunt fase 3
Projectnummer : 11.576
Revisie : 3
Datum : Januari 2012

Opdrachtgever

Gemeente Den Helder
Postbus 36
1780 AA DEN HELDER

BK Groep

Maelsonstraat 26
1624 NP HOORN
088-7766730

Bijlage

- 1 **Implicaties van de Habitat- en Vogelrichtlijn en de Flora en faunawet**
- 2 **Curriculum Vitae van de veldmedewerker**

Bijlage 1   Implicaties van de Habitat- en vogelrichtlijn en de Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de Nederlandse omzetting van het soortenbeschermingsregime van de Vogel- en Habitatrichtlijn. De Flora- en faunawet, die sinds 1 april 2002 in werking is getreden, heeft belangrijke gevolgen voor de planvoorbereiding en het uitvoeren van werkzaamheden. Alle ruimtelijke ingrepen die beschermde planten en dieren verstoren of bedreigen dan wel leiden tot aantasting van hun rust- of verblijfplaatsen, zijn bij de wet verboden.

Beschermde soorten planten en dieren worden niet alleen in natuurgebieden aangetroffen, maar kunnen ook daarbuiten voorkomen. Voor het plannen van ruimtelijke ingrepen, bijvoorbeeld de realisatie van een woningbouwlocatie, dient om die reden inzicht te krijgen in de mogelijke gevolgen van deze ingrepen voor beschermde soorten.

In het kader van een ruimtelijke ingreep zullen de volgende vragen beantwoord moeten worden.

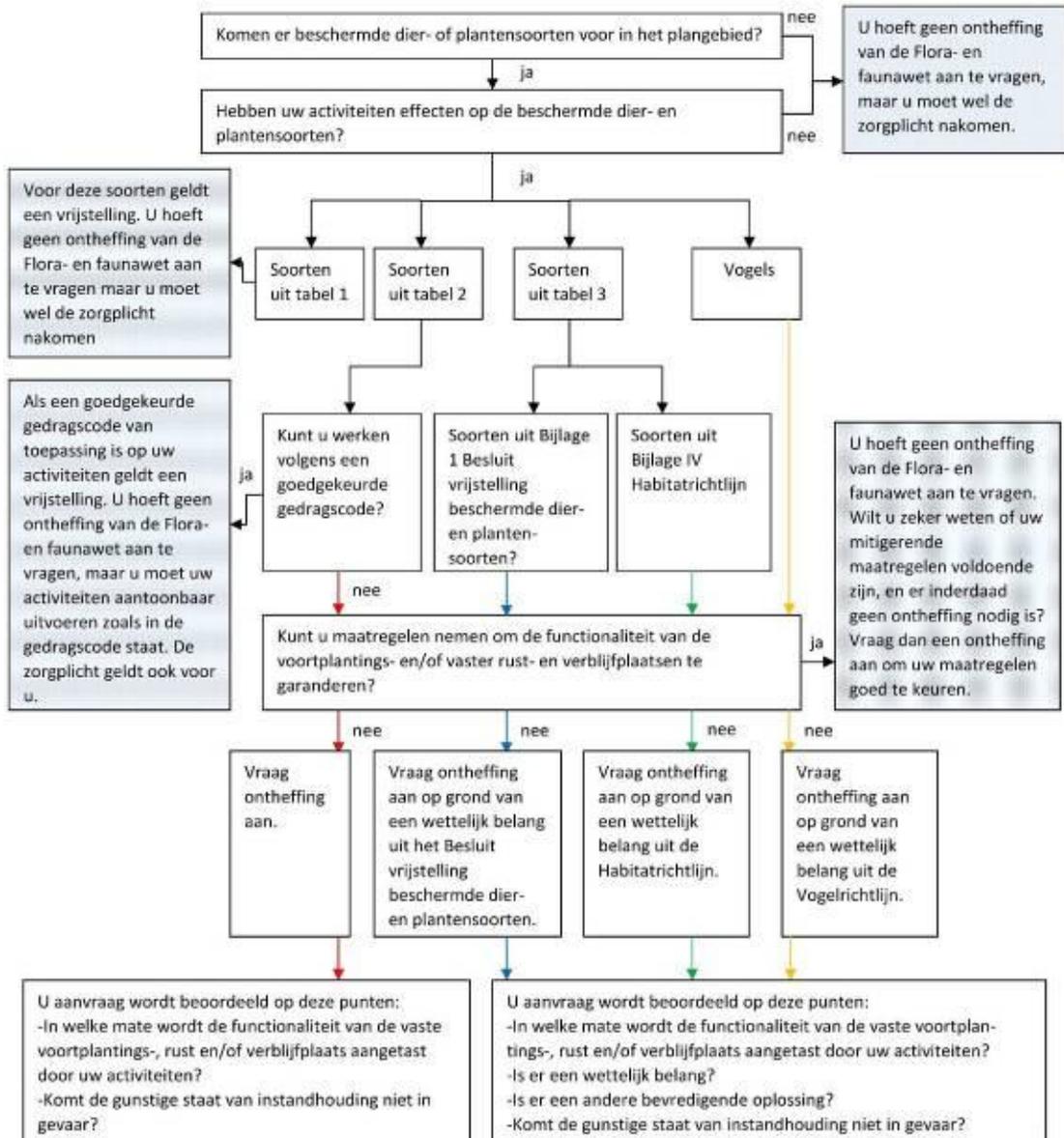
1. Welke beschermde soorten planten en dieren komen in of nabij het plangebied voor?
2. Leidt uitvoering van de geplande werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met de Flora- en faunawet?
3. Kunnen de geplande werkzaamheden zodanig worden aangepast dat eventuele schadelijke effecten op beschermde soorten van de hiervoor genoemde handelingen worden voorkomen of in mindere mate optreden?
4. Is om de geplande werkzaamheden uit te voeren een ontheffing of 'Verklaring van geen bedenkingen' (ex art. 75 van de Flora- en faunawet) van de verbodsbepalingen betreffende beschermde planten en hun groeiplaats en beschermde dieren in hun natuurlijke leefomgeving vereist?

De noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing of 'Verklaring van geen bedenkingen' ex art. 75 van de Flora- en faunawet is afhankelijk van de vraag in welke mate de werkzaamheden de leefomgeving van beschermde soorten aantasten dan wel leiden tot een directe of indirecte verstoring of bedreiging van beschermde soorten.

1. Bij het beoordelen van effecten wordt in het kader van de Flora- en faunawet onderscheid gemaakt in vier beschermingscategorieën voor de soorten. Soorten vermeld op **bijlage IV** van de Europese Habitatrichtlijn en ingevolge artikel 75, vijfde lid Flora- en faunawet, bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bedreigde soorten. Ontheffing Flora- faunawet of een 'Verklaring van geen bedenkingen' kan worden verleend indien er:
  - a. geen andere bevredigende oplossing bestaat;
  - b. sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang;
  - c. geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige instandhouding van de soort.
2. Beschermde soorten die niet in categorie 1 vallen met uitzondering van beschermde inheemse soorten.
3. Ontheffing of 'Verklaring van geen bedenkingen' kan worden verleend indien er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige instandhouding van de soort.
4. Voor de meer algemene soorten geldt een vrijstelling indien het gaat om een ruimtelijke ingreep, of om regulier beheer (officieel bestendig beheer, gebruik en onderhoud), voor deze soorten is geen ontheffing of 'Verklaring van geen bedenkingen' vereist.

Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd. Dwingende redenen van groot openbaar belang vormen geen grond voor het verstrekken van een ontheffing of 'Verklaring van geen bedenkingen'. De Europese Vogelrichtlijn staat dit niet toe.

Hieronder wordt het stroomschema weergegeven die gehanteerd wordt om een ruimtelijke ingreep aan de Flora- en faunawet te toetsen.

BIJLAGE 2 CURRICULUM VITAE VAN DE VELDEMEDEWERKER

Naam: Volkers
Voornaam: Merijn

Opleidingen:

1997 - 2001 Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein te Velp
Studierichting: natuur- en landschapstechniek

1991 - 1997 Havo, R.S.G. Wieringerlant te Wieringerwerf Vakkenpakket: wiskunde B, natuurkunde, scheikunde en biologie

Functies:

Vanaf 10-07-2004 Adviseur ProCensus. De werkzaamheden bestaan uit flora- en fauna-onderzoeken in het kader van de Flora- en faunawet. Daarnaast andere werkzaamheden op het gebied van ontwikkeling, behoud en herstel van natuur.

28-04-2005 t/m
20-10-2005 Inventarisatiemedewerker flora- en fauna; Eelerwoude
Het uitvoeren van onderzoek in het kader van de Flora en faunawet en het opstellen van rapportages. De flora- en faunaonderzoeken varieerden van verkennend onderzoek (quick-scan) tot gericht onderzoek de soorten. Gegevensverwerking in MapInfo (GIS)

01-09-2003 t/m
10-07-2004 Medewerker Recreatieschap Westfriesland; RSW/SOW
Inrichting uitbreiding het Streekbos en het invoeren van projectgegevens van het "Projectbureau Landschapsplan West-Friesland" in GIS.

01-07-2003 t/m
01-09-2003 Assistent beheerder Recreatiecentrum Ursemmerplas;
RSW/SOW

10-07-2001 t/m
01-07-2003 Medewerker Projectontwikkeling bij het Projectbureau
Landschapsplan West-Friesland; RSW/SOW

Vrijwilligerswerk:

- Secretaris Agrarisch Natuurvereniging De Rotgans (Wieringen)
- Weidevogelbescherming (Wieringen)
- Ganzen en Zwanen tellingen voor SOVON
- Slaaptrek tellingen van de Zwarte Stern
- Slootkant inventarisatie voor de agrarische natuurvereniging Wieringen

Activiteiten binnen de opleiding:

- Afstudeerproject voor WNF Letland: Begrazing en ecotoerisme in Lake Pape
- Stage voor de PTOF (Noord-Poolse vogelbescherming); Vogelinventarisatie en beschermingsplan ooievaarskolonie te Tykocin.
- Stage bij het Recreatieschap Westfriesland; Uitwerken van de ecologische verbindingzone Berkmeer – Kromme Leek.
- Ecosystem Based Management Course op Hiiumaa, Estland; Beheers-adviezen m.b.t. het eiland Hiiumaa.
- Excursie New Forest, Groot-Brittannië
- Cursus motorkettingzaag; gecertificeerd
- Vuile handen stage bij het Arboretum Hørsholm, Denemarken

Overige Activiteiten:

- Praktijkcursus vleermuizen, 9,10 en 11 juni 2006, VZZ
- Cursus Vleermuizen en Planologie, 4 & 11 april 2006, VZZ
- Summerschool in Ecology and Biodiversity, 2003 te Bialowieza, Polen;
- Oud-lid van de Jeugdbond voor Natuur- en Milieustudie (JNM)
- Assisteren bij het ringen van zangvogels
- Werkzaam bij verschillende aannemers, hoveniersbedrijven en agrariërs
- ecologisch maaibeheer gemeente Bergen en Amsterdam
- Tuinwallen project op Stroe, Wieringen
- Herinrichting en onderhoud van de dorpskooi te Hippolytushoef.

